

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobkyně: **K. R.**, zast. JUDr. Ing. Jiřím Špeldou, advokátem, se sídlem Šafaříkova 666/9, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 4. 2020, č. j. OAM-52/ZA-ZA12-ZA20-2020, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 3. 3. 2021, č. j. 41 Az 29/2020 – 24,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Soudem ustanovenému zástupci žalobkyně, JUDr. Ing. Jiřímu Špeldovi, advokátovi, se sídlem Šafaříkova 666/9, Hradec Králové, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobkyně v řízení o kasační stížnosti ve výši celkem 8.228 Kč. Tato částka bude zástupci žalobkyně vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím rozhodl tak, že žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany se podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, zamítá jako zjevně nedůvodná, neboť žalobkyně neprokázala, že v jejím případě nelze Gruzii považovat za bezpečnou zemi původu, a má tedy v případě jakýchkoliv problémů v zemi svého původu možnost využít ochrany kompetentních orgánů.

[2] Krajský soud v Brně nadepsaným rozsudkem žalobu zamítl.

[3] Žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) podala proti tomuto rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Uvedla, že uprchla ze země původu pro vyhrůžky ze strany opuštěného manžela, přičemž v době žádosti čekala (nyní již porodila) nemanželské dítě, a z tohoto důvodu má rovněž strach z návratu ke své rodině. Gruzii proto nelze v jejím případě pokládat za bezpečnou zemi původu. Vyjádřila přesvědčení, že nedošlo ke shromáždění dostatku důkazů, ze kterých by bylo možno dojít k závěru, že v jejím případě je Gruzie bezpečnou zemí původu. Navíc žalovaný vychází zejména z jedné zprávy o situaci v zemi

původu, a to z takové, kterou sám vypracoval. Stěžovatelka dále namítala, že nebylo v jejích možnostech a silách opatřit důkazy, že v jejím případě Gruzie není bezpečnou zemí. Jediné, co mohla předložit a předložila, byla její věrohodná výpověď. Stěžovatelka má za to, že není možné po ní v situaci, ve které se nachází, spravedlivě požadovat, aby předložila jiné důkazy o svém pronásledování.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že jak jeho rozhodnutí tak i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Poukázal na své vyjádření k žalobě, neboť kasační stížnost obsahuje obdobné námitky jako ty obsažené v žalobě. Konstatoval, že na základě skutečností sdělených stěžovatelkou a posouzení informací o zemi původu neshledal, že by její vycestování do vlasti bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Dále odkázal na rozsudek NSS ze dne 17. 2. 2011, sp. zn. 2 Azs 50/2010.

[5] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal podmínky pro řízení o kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatelka je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[6] Před zahájením meritorního přezkumu věci se však Nejvyšší správní soud musel zabývat otázkou přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s., ve znění před účinností zákona č. 77/2021 Sb., *jestliže kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost.*

[7] Vymezením institutu nepřijatelnosti a výkladem konceptu přesahu vlastních zájmů stěžovatele se Nejvyšší správní soud podrobně zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[8] V posuzovaném případě Nejvyšší správní soud shledal, že žádná z těchto podmínek nebyla naplněna, a kasační stížnost je proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelná.

[9] K námitce stěžovatelky týkající se nedostatečného zjištění skutkového stavu žalovaným, a z toho pramenícího nesprávného posouzení věci Nejvyšší správní soud

pokračování

odkazuje na svou konstantní judikaturu, např. na rozsudky ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 - 59, ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003 - 42, ze dne 25. 3. 2015, č. j. 3 Azs 259/2014 - 26, ze dne 4. 8. 2015, č. j. 6 Azs 113/2015 - 30, či ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 - 17. Ve vztahu ke shromážděným podkladům pak rovněž na rozsudek ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 - 81, podle kterého musí být užité podklady (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné. Žalovaný a následně krajský soud při posouzení skutkového stavu vycházeli především z pohovoru se stěžovatelkou a dále z Informace OAMP - Hodnocení Gruzie jako bezpečné země původu ze dne 30. 4. 2019, který vychází z řady odborných zdrojů (viz jejich seznam na str. 4 tohoto dokumentu), kdy se jedná o informace a zprávy jednotlivých organizací a institucí (např. Amnesty International, Evropská komise, Freedom House, Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, Ministerstvo zahraničních věcí USA, Úřad Vysokého komisaře pro uprchlíky), příp. informace ČTK o situaci v Gruzii. Uvedené podklady splňují výše jmenované podmínky a na jejich základě byl skutkový stav zjištěn dostatečně pro posouzení věci ve smyslu citované judikatury. V této souvislosti lze dále uvést, že s podklady rozhodnutí se stěžovatelka seznámila dne 29. 1. 2020, přičemž uvedla, že se nechce seznámit s obsahem těchto podkladů ani navrhnout jejich doplnění či uvést skutečnosti nebo informace, které by měl vzít žalovaný v úvahu při posouzení žádosti stěžovatelky o udělení mezinárodní ochrany.

[10] Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že oproti jiným azylovým řízením je u řízení o mezinárodní ochraně v případě bezpečných zemí původu zdůrazněno důkazní břemeno žadatelů. Jelikož se dodržování mezinárodních závazků a neporušování práv vlastních občanů u bezpečných zemí původu presumuje, leží odpovědnost za prokázání opaku právě na žadatelích. Shodný závěr Nejvyšší správní soud vyslovil již v rozsudku ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, č. 1749/2009 Sb. NSS: „*Institut bezpečné země původu zakotvený v § 2 odst. 1 písm. a) zákona o azylu [pozn. soudu - dnes písm. k)] a v čl. 29 a 30 procedurální směrnice totiž stanoví presumpci nedůvodnosti žádostí osob přicházejících z dané země - srov. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu (...)] [pozn. soudu - dnes § 16 odst. 2]. Žadatel o mezinárodní ochranu přicházející z bezpečné země původu tedy musí prokázat, že v jeho konkrétním případě tento stát za bezpečnou zemi původu považovat nelze, což v důsledku znamená, že musí prokázat, že mu hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení. Jak bylo uvedeno výše, obdobné podmínky nejsou u standardních žádostí o mezinárodní ochranu (minimálně, pokud jde o zkoumání podmínek pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu) vyžadovány, a tudíž označení určité země za bezpečnou zemi původu v podstatě zvyšuje důkazní břemeno na straně žadatelů o mezinárodní ochranu.“ Gruzie s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie je podle § 2 bodu 7 vyhlášky č. 328/2015 Sb. na seznamu zemí, které Česká republika považuje za bezpečné. Bylo proto na stěžovatelce, aby prokázala, že v jejím případě tato domněnka neplatí.*

[11] Stěžovatelka v průběhu správního řízení uvedla, že z Gruzie do Itálie v roce 2018 odjela proto, že jí její bývalý manžel vyhrožoval, byl na ni rozzlobený, že ho opustila a snažil se ji připravit o děti. Situaci řešila tak, že si na něho stěžovala na policii, která to pak začala řešit. Vyjádřila rovněž obavu ze zabití ze strany rodičů za to, že otěhotněla, aniž by se znovu provdala. Dále uvedla, že v Gruzii nemá kde bydlet, neboť tam dříve bydlela s rodiči. Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem, že stěžovatelka

neprokázala, že v jejím případě nelze Gruzii považovat za bezpečnou zemi. Z výpovědi stěžovatelky totiž nevyplývá, že by jí orgány jejího domovského státu nebyly schopny poskytnout ochranu před údajnou hrozbou ze strany bývalého manžela. Ze zpráv o zemi původu stěžovatelky přitom vyplynulo, že Gruzie je bezpečnou zemí, která je schopna svým občanům ochranu ze strany státu zajistit. K obavám z pronásledování a výhrůžek ze strany soukromých osob a též k podmínkám nemožnosti domoci se náležité ochrany od státu se přitom Nejvyšší správní soud již mnohokrát vyjádřil (srov. např. rozsudky ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65, ze dne 18. 12. 2003, č. j. 6 Azs 45/2003 - 49, ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, ze dne 11. 3. 2004, č. j. 6 Azs 8/2003 - 44, ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004 - 41, nebo dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54).

[12] Nejvyšší správní soud tak dospěl ke stejnému závěru jako žalovaný i krajský soud, tedy že stěžovatelka neuvedla žádné konkrétní skutečnosti, z nichž by bylo možno usuzovat na hrozbu pronásledování či vážné újmy v zemi původu, a tedy nepovažovat Gruzii ve vztahu k její osobě za bezpečnou zemi původu. Žalovaný i krajský soud se věcně, srozumitelně a přezkoumatelně vypořádali se stěžovatelčinými tvrzeními a obstarali dostatek informací za účelem náležitého zjištění skutkového stavu. Nejvyšší správní soud připomíná, že označení Gruzie (s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie) za bezpečnou zemi původu přeneslo na stranu stěžovatelky břemeno tvrzení a břemeno důkazní, že Gruzii za bezpečnou zemi ve vztahu k její osobě považovat nelze; rozsah a obsah stěžovatelkou sdělených informací však v daném případě neodůvodňoval přijetí závěru, že by pro stěžovatelku Gruzie bezpečnou zemi původu nepředstavovala.

[13] Pro úplnost Nejvyšší správní soud uvádí, že žádné z tvrzení stěžovatelky nemířilo k tomu, že by snad její azylový příběh souvisel s oblastí Abcházie nebo Jižní Osetie, které nejsou podle vyhlášky č. 328/2015 Sb. považovány za bezpečné.

[14] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu č. j. 8 As 287/2020 - 33, část III. 4.). Stěžovatelka v řízení úspěch neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, nevznikly v řízení o kasační stížnosti náklady přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Žádný z účastníků proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[15] Odměna zástupci stěžovatelky JUDr. Ing. Jiřímu Špeldovi, advokátovi, který byl stěžovatelce k její žádosti ustanoven usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2021, č. j. 4 Azs 81/2021 - 27, a jehož náklady tak nese stát, byla stanovena za dva úkony právní služby, tj. převzetí a příprava zastoupení (včetně první porady se stěžovatelkou) a doplnění kasační stížnosti ze dne 19. 5. 2021, podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (dále jen „advokátní tarif“). Za tyto úkony tak náleží zástupci stěžovatelky odměna ve výši 2 x 3.100 Kč podle § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu. Dále zástupci stěžovatelky náleží náhrada hotových výdajů (režijní paušál ve výši 2 x 300 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu). Celkem tedy zástupci stěžovatelky náleží odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 6.800 Kč. Nejvyšší správní soud ověřil, že zástupce stěžovatelky je plátcem DPH, proto se odměna za zastupování zvyšuje o tuto daň ve výši 21%, tedy o 1.428 Kč. Zástupci stěžovatelky tak bude vyplacena částka ve výši

pokračování

8.228 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. září 2021

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu